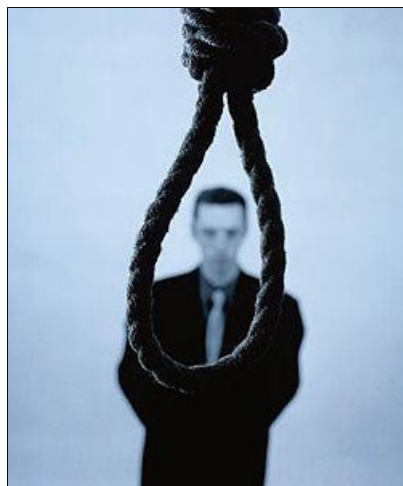

Újra sok az öngyilkosság Magyarországon

2010. december 07. 06:05, kedd - Horváth Eszter Ágnes

Egy nap alatt átlagosan hat-hét ember végez magával Magyarországon. Az öngyilkosság eszköze legtöbbször a kötél, az áldozatok közel négyötöde férfi. A szakemberek szerint soha nem egyetlen ok áll a háttérben, nincs "öngyilkos gén", se öngyilkos személyiségtípus, de a kezeletlen depresszió, a magány, a munkanélküliség kockázati tényező lehet éppúgy, mint a nyár vagy egy híresség öngyilkossága.

Negyven másodperceként megöli magát valaki a világon, évente egymillió ember hal meg öngyilkosságban, és ennél is hússzor magasabb azok száma, akik megpróbálnak végezni magukkal. Ezekkel az adatokkal nyitotta meg a Lélekben Otthon Közhasznú Alapítvány által szervezett öngyilkosság-megelőzési konferenciát a WHO magyarországi igazgatója.

Magyarország sokáig világelső volt az öngyilkosság gyakoriságában, és bár a 80-as évek közepén csökkenésnek indult a magyar öngyilkosok száma, a javuló tendenciának 2007 óta vége szakadt. 2008-ban Európában már csak Litvánia előzött meg minket a

százezer lakosra jutó öngyilkosságok számában. Oriold Károly, a Lélekben Otthon Alapítvány alapítója szerint nincs egyértelmű magyarázat arra, miért állt meg a csökkenés, de szerinte szerepet játszott ebben a pszichiáterek alacsony száma és leterheltsége, az, hogy "a megelőzés kikerült a társadalom fókuszából", az emberek elutasítóbbá váltak a betegekkel, gyengékkel szemben. Az alapítvány most is aktivistákat keres, akik részt vennének az öngyilkosság-megelőzésben.

Csak a depressziósok felét kezelik

2461 ember ölte meg magát tavaly Magyarországon. Bár az öngyilkosság soha nem vezethető vissza pusztán egyetlen okra, az öngyilkosságban meghaltak több mint 90 százaléka pszichiátriai betegségben szenvedett, hangzott el a konferencián, Rihmer Zoltán pszichiáter előadásában.

Magyarországon a depresszió súlyos népegészségügyi probléma. Az orvosi értelemben vett depresszió és a bipoláris zavarok együttesen a magyar lakosság 3,9 százalékát sújtják minden adott hónapban. A depresszió a leggyakrabban keresőképtelenséget előidéző betegségek listáján megelőzi a daganatos betegségeket, kezelést mégis csak a depresszióban szenvedők 50-55 százaléka kap, a diagnózisra sokszor éveket, évtizedeket kell várni, mondta Rihmer. Az öngyilkosságban meghalt depressziós betegek körében 20 százalék alatt van azoknak aránya, akik gyógyszeres antidepresszáns kezelés alatt álltak haláluk idején, figyelmeztetett az ellátási hiányosságokra a pszichiáter.

Az öngyilkosság kockázatát növeli a pszichiátriai betegségek mellett többek között, ha valaki elvált, munkanélküli vagy volt öngyilkos a családjában, de olyan külső tényezők is szerepet játszanak, mint hogy éppen milyen évszak van, sorolta Rihmer.

A legtöbb öngyilkosságot nyáron követik el: tavasszal kezd megugrani az ilyen halálesetek száma, és nyárra csúcsosodik ki, mondta Oriold Károly. Szerinte elképzelhető, hogy a hormonszintek változása is közrejátszhat, de a szakemberek nem tudják pontosan a jelenség okát, csak annyi bizonyos, hogy évek óta tisztán kirajzolódik a statisztikákból.

Az öngyilkosságban meghaltak körülbelül 30 százalékának volt már korábban öngyilkossági kísérlete. Védő faktorként tartják számon a szakemberek a vallásosságot, a sok gyereket, a terhességet, a rendszeres fizikai aktivitást. A legvédehetőbb csoport a mohamedán nőké, derült ki a konferencia egy másik előadásából, Kalmár Sándor pszichiáteréből.

Kötélhez nyúlnak a legtöbben

Az öngyilkosok között szinte mindenhol a világon kétharmados, háromnegyedes többségben vannak a férfiak. Magyarországon sincs ez másként: 1902 férfi és 559 nő volt az áldozatok között tavaly. Ennek részben az a magyarázata, hogy az öngyilkosságra készülő férfiak sokkal gyakrabban választanak drasztikus, végzetes módszert, mint a nők. Magyarországon az öngyilkosságra elszánt férfiak 70 százaléka felakasztja magát. A második leggyakrabban választott módszer a mérgezés.

A Péterfy Sándor utcai Kórház Krízis Intervenció és Pszichiátriai Osztályára évente 3200-3400 ember kerül be öngyilkossági kísérlet után, főként olyanok, akik megpróbálták megmérgezni magukat. Szilágyi Simon, az osztály vezető pszichiáter szerint a háziorvosok preventív felelősségére figyelmeztet, hogy a hozzájuk kerülő emberekről gyakran kiderül: öngyilkossági kísérletük előtt felkeresték a háziorvosukat, és bár csak testi dolgokra panaszkodtak, valójában arra vártak, hogy orvosuk észrevegye, valami baj van. Amikor a betegeket az osztályon arról kérdezik, milyen krízisbe kerültek az öngyilkossági kísérletük előtt, Szilágyi szerint leggyakrabban a következőket említik: párkapcsolati problémák, egyedüllét, súlyos betegség, eladósodás, munkahely elvesztése, szeretett személy halála.

Az öngyilkosságban szerepet játszhat az utánzás is. Bécsben végzett kutatások bizonyítják, hogy miután a média nem számolt be többé metróról elé ugró emberek haláláról, 70 százalékkal csökkent a metróban elkövetett öngyilkosságok száma, mondta előadásában Schönstein Mónika, klinikai szakpszichológus. Az utánzás

veszélyével kell számolni akkor is, ha híres ember követ el öngyilkosságot.

A közreműködők alig buknak le

"Aki másat öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, bűntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő" - mondja ki a büntető törvénykönyv. A gyakorlatban alig vannak ilyen ügyei a rendőrségnek. Monostoriné Vass Ildikó, az ORFK kiemelt főnyomozója a konferencián ismertette a rendőrségi statisztikákat: 2005-ben kettő, 2007-ben három, 2008-ban négy, 2009-ben három ilyen eset volt, 2006-ban és idén még nem volt egy sem. Egy elhíresült 2008-as üggyel a sajtó is foglalkozott: egy budaörsi lány az interneten talált segítőt tervezett öngyilkosságához. A nyírségi nagyvárosban élő férfi elutazott a lányhoz, elkísérte az öngyilkosság helyszínére, nézte, amint a lány gyógyszereket vesz be, de időközben megijedt, magára hagyta a lányt, akit egy arra járó időben észrevett, így meg tudták menteni az életét.

Index

WebDoki

<http://www.webdoki.hu/cikk.php?cid=63042>